

Tato práce se zabývá tenzí, jež provází každé lidské sídlo, tedy napětím mezi kulturní a hmotnou pamětí na jedné straně a vizí, prospekci na straně druhé. Cílem této práce je formulace otázky, zda lze z konkrétních historických souvislostí některých evropských měst 19. a 20. století s přihlédnutím k řadě jiných měst vyvodit typologii strategií sídelní dynamiky evropských velkoměst 19. a 20. století.. Téma práce lze shrnout do několika subtémat: urbanizace jako jeden ze základních rysů 19. století, chronotop měst 19. století a zrod urbanistické reflexe, modernizace a industrializace jako konstitutivní momenty zrodu průmyslového města, elektrifikace jako jeden z nejmarkantnějších příznaků urbanizace stále ještě venkovské společnosti 19. století, kanalizace jako neviditelná podzemní civilizace, která přinesla do měst do té doby nebývalý hygienický komfort, změněná (oproti 19. století) podoba měst 20. století a konečně postmoderní tečka za zbytnělými ambicemi moderny. Zrod urbanismu jako teoretické reflexe souvisel s pronikavou změnou v prostorové, sociální, ekonomické a kulturní skladbě měst. Těžištěm práce je však komparace čtyř důležitých urbanistických strategií: haussmannizace Paříže, asanace Londýna, cesta k Velkému Berlínu a výstavba Ringstrasse ve Vídni. Kapitola Zrod průmyslového města se zabývá koncepty modernizace a industrializace jako součástmi urbanizačního procesu. Oproti urbanismu 19. století se teorie 20. století interdisciplinovala, jak je ukázáno na příkladu knihy Davida Harveye *Social Justice and the City* a internacionalizovala, jak je doloženo institucionalizováním urbanistických problémů. Zavedením ekonomických kategorií do geografie získal David Harvey půdu pro nová témata v urbanismu. Předposlední kapitola se zabývá přeměnou moderního konceptu v postmoderní doluu.